

Zanieczyszczenie mikrodrobinami plastiku w wyniku strat granulatu z tworzyw sztucznych

Podczas drugiej sesji kwietniowej Parlament ma przyjąć stanowisko w pierwszym czytaniu w sprawie wniosku mającego na celu zapobieganie stratom granulatu z tworzyw sztucznych w celu ograniczenia zanieczyszczenia mikrodrobinami plastiku. Swoje stanowisko musi teraz uzgodnić Rada.

Informacje podstawowe

[Mikrodrobiny plastiku](#) to cząstki tworzyw sztucznych zazwyczaj mniejsze niż 5 mm. Po rozproszeniu w środowisku są niezwykle trudne do usunięcia i bardzo trwałe. Mikrodrobiny plastiku mogą stanowić zagrożenie ze względu na swoją postać fizyczną, jako wektory substancji chemicznych i patogenów. [Znajdują się](#) obecnie w powietrzu, glebie, wodzie słodkiej, morzach, oceanach, roślinach i zwierzętach oraz w niektórych składnikach diety człowieka. Ludzie zatem powszechnie stykają się z mikrodrobinami plastiku, co budzi obawy co do potencjalnych skutków zdrowotnych. UE zobowiązała się rozwiązać problem zanieczyszczenia mikrodrobinami plastiku w planach działania dotyczących [nowej gospodarki o obiegu zamkniętym](#) i [eliminacji zanieczyszczeń](#); oba te plany są częścią Europejskiego Zielonego Ładu. Straty granulatu z tworzyw sztucznych (podstawowego materiału do wytwarzania produktów z tworzyw sztucznych) to trzecie co do wielkości źródło niezamierzonego uwalniania mikrodrobin plastiku do środowiska w UE; obecnie nie istnieje żaden instrument prawny na szczeblu UE dotyczący konkretnie tej kwestii.

Wniosek Komisji Europejskiej

[Rozporządzenie](#) będące przedmiotem wniosku przedstawionego 16 października 2023 r. nakładałoby obowiązki w zakresie obchodzenia się z granulatami z tworzyw sztucznych na wszystkich etapach łańcucha dostaw w celu zapobiegania stratom. Miałoby zastosowanie do wszystkich podmiotów gospodarczych wykorzystujących granulaty z tworzyw sztucznych w UE w ilościach powyżej 5 ton rocznie oraz do przewoźników UE i przewoźników spoza UE przewożących granulaty z tworzyw sztucznych w UE. Tekst dotyczy transportu drogowego, kolejowego i wodnego śródlądowego, ale nie morskiego. Aby wykazać zgodność z wymogami rozporządzenia, średnie i duże przedsiębiorstwa prowadzące instalacje wykorzystujące rocznie ponad 1000 ton granulatu musiałyby uzyskać obowiązkową certyfikację zewnętrzną. Mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa, a także podmioty wykorzystujące mniej niż 1000 ton granulatu rocznie musiałyby przedstawić własną deklarację zgodności.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

W [sprawozdaniu](#) Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI) – które przyjęto 19 marca 2024 r. 71 głosami za, przy 5 głosach przeciw i 1 głosie wstrzymującym się – rozszerzono definicję granulatu z tworzyw sztucznych na tworzywa w postaci sproszkowanej, cylindrycznej, koralików i płatków. Transport granulatu z tworzyw sztucznych, niezależnie od rodzaju transportu, został objęty zakresem rozporządzenia i zaproponowano dodatkowe środki dotyczące transportu morskiego i wodnego śródlądowego. Plany oceny ryzyka opracowywane przez podmioty gospodarcze musiałyby zawierać dodatkowe informacje: liczbę ton granulatu z tworzyw sztucznych wykorzystywanego rocznie oraz charakter chemiczny każdego polimeru zawartego w granulacie z tworzyw sztucznych w danym miejscu. Podmioty gospodarcze musiałyby oznaczać wszystkie pojemniki, w których przechowywany i transportowany jest granulat z tworzyw sztucznych, specjalnym piktogramem, wskazaniem dotyczącym stwarzanego zagrożenia oraz informacją, że nie wolno dopuścić do uwolnienia, należy zebrać wszelki materiał, który się wydostał, oraz zapewnić właściwe zarządzanie utylizacją. Wymogi szkoleniowe zostałyby zaostrzone. Wprowadzono specjalny formularz do monitorowania strat, który należałoby wypełnić po każdym zdarzeniu i przekazać właściwym organom. W



EPRSZanieczyszczenie mikrodrobinami plastiku w wyniku strat granulatu z tworzyw sztucznych

ciągu 2 lat od wejścia w życie rozporządzenia Komisja musiałaby opublikować sprawozdanie dotyczące wykonalności wprowadzenia systemu identyfikowalności chemicznej granulatu z tworzyw sztucznych. 8 lat po wejściu w życie rozporządzenie zostałoby poddane przeglądowi w celu oceny jego stosowania i skuteczności.

Sprawozdanie w pierwszym czytaniu: [2023/0373\(COD\)](#);
komisja przedmiotowo właściwa: ENVI; sprawozdawca: João
Albuquerque (S&D, Portugalia). Więcej informacji w [briefingu](#)
z serii „Opracowywanie prawa UE”.



Niniejszy dokument został przygotowany z myślą o posłach do Parlamentu Europejskiego i członkach personelu parlamentarnego. Zawiera informacje, które mogą być pomocne w pracach parlamentarnych. Wyłączną odpowiedzialność za jego treść ponoszą autorzy, a wyrażonych w nim opinii nie należy traktować jako oficjalnego stanowiska Parlamentu. Powielanie i tłumaczenie dokumentu do celów niekomercyjnych jest dozwolone, pod warunkiem że podane zostanie źródło, a Parlament Europejski zostanie wcześniej powiadomiony i otrzyma egzemplarz publikacji. © Unia Europejska, 2024.